

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNP.

Előfizetési árak:		Felső szerkesztő: Fehér János.		Főmunkatárs: Révész Lajos.		Magánhirdetések legutányosabban. Árszabály szerint Hivatalos hirdetések díja: 100 szög 2 frt. ezentúl minden megkezdett száz szöggel 50 krral több. Lapunk számára hirdetések elfogad a „Router újságosság és a Magyar Távir. Iroda” hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1. szám.
Egész évre	4 frt	Kiadóhivatal: a Turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.				
Fél évre	2 „	A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők				

Karácsony ünnepén.

A kereszténység egyik legmagasztosabb ünnepére virradtunk. Egy nagy és fonséges eszme, egy négyezer éves ígélet életreébredésének és beteljesedésének örömapját üljük: Karácsony ünnepét, a megváltó születésének emlékeztét.

Majdnem kétezer év előtt történt e nagy esemény, melynek feladata volt a bűnös embert Istennel kibékíteni, a világot megváltani és az embereket érzésben, gondolkozásban és cselekvésben tökéletesen átalakítani.

Az eszme isteni volt, s mint ilyen, diadalt aratott.

A Megváltó születése valóban, egy új világot teremtett. A Nírvána sötétsége el lett oszlatva és az egész föld meg lett ifjodva az örök élet teljesülése által. Az ókor szeretetlenségének rideg, fagyos éjszakáját a szeretet-szent napsugaras reggele váltotta fel s az emberiség bűnalmát szétszólató fényes nap áldásos melege alatt, eddig ismeretlen éretnyek fakadtak fel az emberek megtisztult szívében.

A keresztény eszme aegise alatt szabad lett minden ember s a teremtés remeke, a nő kiemelkedett abból a szomorú és határolt helyzetből, melybe az ó-világ szeretetlensége döntölte; az eddig nem ismert vagy helytelenül felfogott felebaráti szeretet milliókkal feledtette az élet szenvedéseit.

Épen ezen üdvös átalakulás miatt nevezük a karácsonyt a szeretet ünnepének.

Az ó-világ ködös, rejtelmes és hideg századainak épen erre a szeretetre volt szükségé.

Ezse volt ugyan e kornak, de szíve nem, vagy ha volt is, az a legtöbb esetben csak önös celokért dobogott és még a legmagasztosabbban gondolkodó elméknél is hiányzott, a mi erőt és szépséget ad gondolatainknak, meg-
aranyozza cselekedeteinket: a szeretet.

A mi a virágok a napsugár, az a léleknek a szeretet. Nem hiába nevezik az éretnyek koronájának. A szeretet nem csak beszél,

hanem tesz. Nem csak szánakozik, hanem munkál. Nem csak könnyezik a szegényebb és elnyomottabb sorsa felett, hanem képes feledni a saját könnyeit, oda siet a szenvedőhöz s bár talán az ő szemeiben is ott énegek a fájdalom csöppeit, ezekkel nem törődik, hanem szenvedő emberlétsáéhoz siet s résztvevő szeretettel eloszlatja halvány arcáról a bű sötét fellegeit.

Ez a szeretet akkor áradt ki a földre, mikor a Megváltó született. Értseis tehát az angyalok dicsőtő éneke, melylyel a megtestesült Iget imádvá üdvözölték: Dicsőség a magasságban Istennek és békeség a földön a jóakarattal embereknek.

De nézzük meg immár, vajjon a szeretet eme fényes napja megaranyozza-e az emberek lelteit a jelenben?

Az tapasztaljuk, hogy századunk igyekszik meggazdagodni. Farad és dolgozik, sokszor még az éjjelt is nappallá teszi, csak hogy halomra gyűjlhesse fényes aranyait, melyek annyi millió és millió embernek örök vágyait képezik. De törekszik-e a szeretet aránya után, mely nem a pénzverő kalapácsa alól kerül ki, hanem a szívnek elrejtett műhelyéből? Siet-e letörölni a könnyeket, melyek a nyomor nyomában fakadnak, s melyeket az élet sebei okoznak?

Századunk magát a humanizmus korának mondja. Aikaim van a szeretet, de szívében annak mindenható erejét nem érzi. A világ ma jót tesz, de legtöbbször csak önzésből, hogy ő is mulathasson. Vigad és táncol azok javára, akik sírnak. A szeretet oly távol áll a szívektől, mint az északisark a déltől. És ahoz a néhány fillérhez, mely ily úton-módon a szegényeknek jut, a társadalom mennyi sötét bűne van tapadva! Ezeknek az alalmazs-naknak nyomában nincs, de nem is lehet áldás. Segítsen a szegényeken a nélkül, hogy éjszakáznék; törülje a könnyeket a nélkül, hogy a sima parqueteken lejtsen s ne kürtölje világga a tiszta jövedelemből felajánlott koldúsfilléreit, hiszen ezek nem egyebek, mint az

ő nagyon is olcsón megfizetett mulatságaink hitvány obulusai.

E téren legtöbbet tehetnek edes hazánk fenköltébb gondolkodású művelt hölgyei. A felebaráti szeretet oly jól áll nekik, mint a kék égboltozaton a ragyogó csillagözön. Ők a könnyek mesterei, ők értik meg a fájdalom panaszát legjobban. A szeretet a nők világa, nőieségük ragyogó zománca, koronája. Szépen mondá azért a mély és szelíd érzésű Tompa:

„A férfi villámként jár zajjal, fényesen,
A nő járjon mint a fuvallom csöndesen,
Mig amannak nyomát mutatják a romok,
Üdülés jelölje, a hol a nő forog.”

Az Üdvözítő így szólt: Szegények mindig lesznek közledek. A szeretet tehát egy pillanatra sem szünetelhet, ennek örökre élnie kell Egy folyton fakadó bimbó s nem aloe, mely száz évben csak egyszer hozza virágát s azután száz évig ismét pihen. A szeretetnek Vestatüzként kell lobogni, melynek nem volt szabad kialudni soha. Ha mégis kialudt, papnöje halállal bűnhődött. S valóban, kinek szívéből kihalt a szeretet, annak már nincs élete a földön.

E szeretet azonban ne csak a szenvedőkre irányuljon, hanem hassa át magát a társadalmi életet is: rontsa le az előítéleteket, a sokak által képzelt válaszfalakat, melyek elválasztják az embert az embertől, a családot a családtól, a nemzetiségeket a nemzetiségtől.

Különösen nemzetiségi embereink ne féljenek tőlünk, ne gyűlöljenek bennünket. A magyar nemzet hatalmasak és erejének tulajában is megörzi a nemzetiségek iránt századokon át tanúsított szeretetét. Hazánk felvirágoztatására nem önös celokból törekedünk, hanem az eszme diadaláért, melyből szívesen juttatunk a nemzetiségeknek is.

Pax et caritas, béke és szeretet vezéreljen bennünket minden téren, mert csak ezek nyomában fakad fel az forrás, melynek bőséges vize munkásságunk kerekét hajtani képes.

A szeretet és béke Istene engedje megér-

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Karácsonykor.

Azt álmodtam, otthon voltam
Zsüptetejű hazánkban,
A hol bölösöm vigan rengett,
Édes anyam dala zengett,
És a hol az eresz alatt
Fecske fészke most is tapad.

Azt álmodtam, otthon voltam,
Erdőn, réten csatangoltam,
Szilvásunkban csigát szedtem,
A szőlőben nyulat lestem,
És a zügő malom alatt
Fogtam fúrge pisztránghalát.

S a mint jártam, a mint keltem,
Mindenutt a régit leltem,
Csak a kik a házbán laktak,
Isten tudja, hol maradtak?
Ölölő kart nem találtam,
Csókot is hiába vártam.

És a mikor fölébredtem,
Konybte lábadt mindkét szemem,

Azért, hogy csak megálmodtam,
Hogy most megint otthon voltam,
És hogy otthon nincs már senki,
És hogy most már nem vár senki.

De hogy most a szent-fa körül
Fiam, lányom nevet, örül,
Anyuk pedig könnyes szemmel
Imat rebeg, s türelemmel
Mesélget a Jézuskaról,
A Jézuska jószágáról.

Bús szívembe öröm vonult,
S lelkem ege már nem borult;
Mert hisz a mit elvesztettem:
Otthonomat újra leltem,
Újra leltem gyermekimben,
Gyermekimnek örömében.

1896. december 24.

Bánfi János.

Csak bátran!

— Igaz történet. —

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

Irtá: Révész Lajos.

Két aranyos, szöke gyermek!

Ott ülnek a kis szalon sarak divánján a délszaki növények árnyékában. Elbűjnak, mintha valaki leskelődnék rájuk. Pedig nincsen egy lélek sem rajtuk kívül

a teremben. Odabűjnak a diván sarkára szorosan egymás mellé; kis kezük összekulcsolva az ölkükben; szemik egymáséba olvadva; ajkuk, arcuk majd kipattan a pirosságtól. Latszik, hogy nagyon érdekes discursusba vannak merülve.

Az egyiknek a szeme kék, mint a mennyország; ártatlan, edes kék szem. A másiké barna, mint az éjfé. Mindakettő alig több, mint gyermek. Most multak 17 évesek. Az egyik, a kék szemű, az eredes leánya: Pankotay Irén. A másik, a barna szemű, az örnagyé: báró Kohlenberg Alice.

Együtt léptek a nagy világba most egy éve s azóta nem volt egymás előtt titkuk. Azaz hogy Alice-nak senki előtt nem volt titka; mert ez az eleven, katonás leány mindenkor kimondta férfias nyíltsággal, ami a szíven volt. Felt is tőle az egész garnizon; férfiak, nők egyaránt; de egyuttal imadta is mindenki; kivált a férfiak.

De ha Alice-t férfias modoraért imádták, Irénnek nem kevesebb hódolója volt. Igazabban, őszintébb hódolója volt több: mert akivel érintkezett, mindenkit elbájolt nemcsak feltűnő szép külsejével, de kivált igazán nőies szép lelkével.

Ez a két szép szöke gyermek volt kedvence nemcsak a garnizonnak, de az egész városnak. És ha az ezred fiatal tisztjei bizonyos jogot formáltak is a közülük való leányokhoz, nem kevesebb tüzzel rajongta azokat körül a civil fiatalok.

nünk mélyen örzött hazaszeretelmünk diadalát. S hogy ezt megérjük, vegyüljön örvendő énekünk az angyalok üdvözlő hangjai közé:

Dicsőség a magasságon Istennek és békeség a földön jóakarátú embereknek!

A társadalom szíve.

A tél az az időszak, amikor a társadalom sokat ócsárolt szíve megnyilatkozik s a szeretet selyem kendőjével törli le az ársk, az elhagyottak könnyeit, reményt, erőt adva az elcsüggedt lelkekbe. És bármilyen ridegnek mondjuk is a kort, a melyben élünk, mégis tisztellel kell meghajolnunk a társadalom melegen érző szíve előtt, amely pozitív végít a rideg valóság közé s amely mindenkor megmutatja, hogy az ember nemes teremtménye a világ alkotójának.

Alkotmányos szabad államokunk a törvényhozási működés mellett, csaknem egyenlően fontos tekintet, hogy a társadalmi működés miként néz szét eszközök után, melyek a humanizmus céljaihoz vezetnek. Sőt ez még fontosabb, amennyiben igen sok törvény a végrehajtásban gunnyá változik, de amit a társadalmi szellem óriás karja ápolásba vesz, az nem papírra írt törvény, melynek némelyike az élet szükségéből merített követelése a kornak.

A társadalomnak, mely már a civilizáció gyors vonatára felkapott, témérdek teendőit kell elvégeznie és azokat úgy intézni, hogy az önzés, balítélet és szerencsétlenség szírtjein hajótörést ne szenvedjenek. Mi nálunk is talán elmaradottaságunk ösztönöz érteiben hatalmasak kezd lenni minden téren a cselekvés buzgalmainak nyilvánulása.

A társadalmi szellem, mely a helyesen felfogott anyagi érdekek kivívására szolgálja a hivatott erőket, az emberi önzésből folyólag terjedni fog a tapasztalt sikerek után mind tagabb körben. Ezzel azonban a társadalom azon rétegének erősödése van elérve, melyet találon az állam hátergőcinek szokás nevezni.

Hatalmas motor kétségkívül a nemzeti közgazdagságosodásra nézve s mint ilyen elsőrangú tekintet érdemel ezen materiális korban. Hanem az emberszeretet költői zomancza kevéssé csillamik rajta. Már pedig próza, a nyilvánosabb érzelmeinek poézisével vegyítve adja meg a társadalomnak azt a tetszetős üde szint, mely a szervezet egészséges vérkeringésére vall.

Jótekonny egyletek! Kelle-e fejtegetnünk azon fogalmat, melyet e szó kifejez, azt az aldat, melyet a szeretet kiapadhatatlan forrásából árasztanak jótekonny kezek a társadalom elhagyottjai számára? A tapasztalás, a szeretet és önfelelődozes erő csodáját tárja fel, az emberi kebelt minden szent és magasos célok elérésére alkotta.

A férfinemnek kötelessége világos; kiképzett értelemmel érvényesíteni a szellemi kincset a haza érdekében, vagy hisz kézzel kardot forgatni.

A nő a kapott seb bekötözésével éri el az erény dicsőségét, mert a szívügyára szélesebb körre nem kerülhet.

Sőt — ami nem egy helyen képezte csodálkozás tárgyát — az utóbbi időben Radnóthy Béla is felcsapott lovagjúnknak; de csak olyankor, ha nyilvános helyen és együtt voltak. Löversenyeken, bálokban, a jégen, vagy a déli cörsön mindig hozzájuk szegődött és nem egyszer láttak élénken csevegni a két vidor, szellemes leánya társaságában.

No, mert nem hiában kellett feltűnést, ha Radnóthy Béla arra méltatott fiatal leányokat, hogy szóba álljan velük. Negyvenéves volt már és még eddig senki nem latta, hogy leányval végig sétált volna az utcán. Leánygyűlőnek tartották. Azt nem mondhatták róla, hogy „csigavér”, mert a sportnak szenvedélyesebb művelője nem volt nálánál. Országos hírű úrlovas, félelmes párbajozó s becsülettel rendkívül kényes gavallér volt; sőt itt-ott rebeggették, hogy a szép asszonyt ér is annyira tud lelkesedni, mint kedvec futólóvaért. De, hogy fiatal leányt valaha figyelmére méltatott volna, arra nem emlékszik senki.

És most az őz óta napról-napra együtt van az ezred két tündérével — ahogy a két szép leányt városzertre hívták.

Kinek ne tűnt volna ez fel? És hogyan tűnt volna fel magának a két leánynak, akiket a legközevlebből érdekelte a dolog?

Épen erről az érdekes dologról beszélnek most is ott a kis salón enyhe melegében a délszaki növények mögé bújva. Alice azt állítja, hogy ez a hidegvérű sportsman merő játékból, kedvtelésből foglalkozik velük, csak azért, hogy másokat megboszantson e játékaival. Irén ellenben sokkal komolyabb embernek, sokkal lovagiasabb férfinak állítja, sem hogy két fiatal leány elbolondításának olesó dicsőségét megengedné magának.

Ami nem azt teszi, hogy a nőnek csak a fájdalom könnyeinek letörésénél, a kolduló erény vigasztalásánál, az éhező nyomor enyhítésénél nyílik a társadalomnak — az otthon szentélyéről nem szólva most — tevékenységi tere.

A teremtés legegység gondolatjának ezen főnem szervű lény alkotásánál ily győtrő célja nem lehetett. A tisztult női érzelmelel és magasra vivő szenvedély azon magasabb tárgy felé emeli a női szív tisztá lángját, melynek a neve: haza. S mi más a haza, mint a népcsalád összessége, a társadalom. Az élet aranyfalomból, mely alatt a lelki gyönyörök rejlenek, nem kell kibontakozni a nőnek, hogy a társadalom újjaszuleteséhez járuljon. Nemes célok feltevése, egy kis áldozatkészség s nemünkkel a nő egyenjogú faktorává válik a társadalmi reformnak.

A társadalom szíve valóban a nő, az a nemesen, tisztán érző lény, aki találekönyságának egész erejével szenteli magát annak a célnak, a melyet kitűzött maga elé s aki nem ösmér gátor, akadályt ott, ahol az elhagyottaságnak a szeretet vigasztaló szavára és létele van szüksége.

Vagy nézzünk körül az életben, a társadalmi harcok nemesebb, gyöngédebb fajtáiban nem mindig az elsőkhöz találjuk-e a nőt? Bátorabb, erélyesebb, találekönnyebb a férfinál s bizony-bizony nagyon messze állanak még a humanizmus cselekedeteinek gyakorlásában, ha nem állana oldalunk mellett a nő s kéro, buzditó szavaival nem sarkalna bennünket nemes tettekre.

Szép hivatás a nőé: a társadalom szívének lenni nem az utolsó feladat. De viszont gondoljuk meg azt is, hogy a szív a legérzékenyebb része a társadalom nagy testének s a többi szerv egyöntetű működése szükségessé hozza, hogy életrevaló legyen az összesség.

Ne forduljatok el hát a nőtől, ha a szeretet nevében fordul hozzátok segítségért, nemesebb dolgot nem cselekedhettek, mintha munkájában támogatjátok.

Jászai a Vígzházban.

— Intimitások Niobéről. —

Mi budapesti színházlátogatók már megszoktuk, hogy minden vígzházai bemutató-est — a premiére rendez izgalmain felül! — valami olyan érdekességet hoz, a mi még jobban felfokozza varakozásunkat. És innét van aztán az, hogy a közönség most már csak úgy törí magát az új Lipót-körúti színház premiére-jegyei után s egy ilyen premiére-estén a színház minden zugában megtelik, a mi nem kicsiség, ha megmondjuk, hogy a *Vígzház* most a legnagyobb színhaza Budapestnek s épen kétszer annyi ember fér bele, mint a Magyar Királyi Operába.

Most, hogy túl vagyok a *Vígzház* legújabb premiére-jén, a *Niobé*-n, elárulhatom, hogy ennek az estnek is meg volt a maga nagy érdekessége, s a mely csak annyiban különbözött az előző premiére-estek érdekességétől, hogy a *Niobé*-est érdekessége — elmaradt.

— De csak nem gondolod szivem, riad fel indulatosan Alice — hogy bennünket megzavarni tudna színlelt érdeklődésével?

— Nem tudom édes, mit gondolsz te, de én tartom Radnóthyt olyan férfúnak, mint bármelyiket ismerőseink közül.

— Olyannak tartod, akibe belé tudnál szeretni?

— Igen, olyannak tartom Alice! És bátran szemébe néz barátójének, bár eltűnik arca pirja az annyira rejtegetett titok elárulásával.

— Te édes, te drága baba! Te szereted Radnóthyt!

— Félek Alice, hogy szeretem! S újra visszatér arcára az a rózsás pir, mely olyan bajossá teszi.

— Oh, és hogyan kezdődött az? Milyen az? Mondd el édes. Tudod, hogy én azt még soha nem éreztem. Mondd el szivem . . .

— Hogyan kezdődött? Nem tudom Alice. Talán nem is kezdődött ahogy sem, csak egyszerre éreztem, hogy már itt van. Szivemben, lelkemben van az az érzés, amelyről annyit beszélgettünk nevetve, ábrándozva!

— És mikor érezted? Hogyan?

— Bizonyosan régen rejtegettem már én azt; de tegnap tudtam meg, hogy szeretem.

— Hogyan?

— Emlékezel, mikor együtt jártunk a jégen s hozzánk csatlakoztak Radnóthy és a kis főhadnagy?

— Oh, az a kiállhatatlan! Nos?

— Ti egy kisé előre szaladtatok s mi Radnóthyval elmaradtunk. Én egy kavicsban megbotlottam s elstem volna, ha ő fel nem tart . . .

— Nos, és?

Hogy mi maradt el és miért maradt el, azt akarom önöknek nagy diszkreó mellett elmondani. De aztán el ne árulják, hogy tölem tudjak. Igazán mondom, nagy kellemetlenségeim támadhatnak belőle itt is, ott is a kulisszák világában.

Mielőtt azonban régi mesterségembe, az indiszkreóba bele fognék, el kell önöknek mondanom, ha ugyan a fővárosi napilapok premiére-cikkeiből már amúgy is nem tudnák, hogy a *Vígzház* legújabb angol bohózatában, a *Niobé*-ban, egy életre támadt görög-szobor játsza a főszerepet.

Ezt a meglevenedett szobrot *Lánzy* Ilka játsza. És itt következnek az én igaz intimitásaim.

Harmadnapra rá, hogy a szobor szerepet elküldték a *Vígzház* drámai hősnőjének, találkoztam vele az utcán. A kisé csipős északi szél dacára, — a mely melesleg megjegyezve, a legrozásabbra csípte az arcát — megszólított:

— Egy merész tervvel foglalkozom . . .

— Meg akarja hódítani Budapest egész férfinépét?

— Még merészebb gondolat ennél is. *Jászai* Marit akarom karrikizni *Niobé*-ban . . . Mit szól hozzá?

— Kérem, ne adjon a szavamra semmit, mert én azt tanácslom, hogy — okvetlenül csinálja meg a karrikatúrát!

— Ez nem olyan tréfaság, mint önök azt az első pillanatra gondolnák!

Nálunk jó Magyarországon nem lehet tréfálni a dolgokkal. Nálunk egy *kalap* lehet hazafiság dolga s egy gyufatartó nemzeti kegyelet tárgya. A nemzet nagy tragikáját kikarrikizni nyílt színpadon, esetleg egy kis hazai forradalomnak lehet az oka, ebből pedig még nemzetközi bonyodalmak is támadhatnak.

Lánzy Ilka tehát esetleg előidézheti a régóta félt európai konflagraciót s lángba boríthatja Európát. (A mi azt illeti elég szép asszony hozzá!)

Láttam ugyan egyszer egy fiatal, névtelen kis színésznőt Párisban, a ki *Sarah Bernhardt*-ot figurázta, még pedig olyan zseniálisan, hogy egész Páris tapsolt neki, de hát ott a kalapok csak a divat szempontjából jönnek figyelembe, a gyufatartók pedig szintén nem tárgyai a nemzeti kegyeletnek.

Mikor a *Vígzház* *Niobé*-jának, ennek a görög kosztümöt viselő, versekben beszélő, klasszikus szobornak azt tanácsoltam, hogy csak figurázza ki a nemzet nagy tragikáját, magam is meghökkenem, de kénytelen voltam elismerni, hogy az ötlet pompás, s ha akadna színésznő a ki s a mi nagy *Mirjánkát*, mint hogy a színházi világban *Jászai* Marit nevezik, hanghordozásban, arcajékban, járásban, szóval egész egyéniségében híven utánozni tudná, ennek a karrikatúrának meg lenne a maga művészi becsé.

Miután kifejtettem a karrikatúra művészi jogosultságának egész theoriját (a szél eközben egyre csipősebb és *Lánzy* Ilka aka egyre pirosbabb lett!) a *Vígzház* drámai hősnője így szól:

— Brrr! Csak most veszem észre, hogy hideg

— Felfogott izmos karjával és hogy a sebes iramban el ne essünk, magához szorított egy pillanatra . . .

— Sokáig?

— Egy pillanatig, míg az egyensúlyt visszanyerem. Oh édes Alice, abban a pillanatban, mikor éreztem két karjának indulatos szorítását, tudtam, hogy szeretem. Valami édes melegség futott át rajtam; szivem elszibadt, lelkem elalélt és efeledtem egy pillanatra, hogy hol vagyok.

— Aztán?

— Aztán? Semmi! Ram nézett azokkal a nagy barna szemével, megkérdezte, nem szorított-e nagyon erősen magához? Én talán az mondtam, hogy épen nem erősen — és aztán utólrúnt benneteket; aztán hazajöttünk együtt s azóta folyton ráz a hideg attól a gondolattól, hogy én csakugyan szeretem . . .

— És ő?

— Ó? Meglehet, nekem van igazán s csak játszik velünk s e pillanatban nem is gondol arra, hogy én is létezem a világban. De meglehet — s én ezt remélem — hogy nem játékból foglalkozott velünk s ez esetben kell arra módot találnom, hogy ő is megszeressen.

— De hiszen sokkal idősebb nálánál!

— Nem kívánok egy pillanattal sem tovább élni, mint ő s addig, míg élünk, tudom, hogy boldogtalanam őt . . .

— Oh te drága! Hát csakugyan szereted?

— Szeretem Alice, és mióta ki mertem ezt mondani, még jobban szeretem.

— És hogy adod tudtára?

— Én . . . ?

— Vagy azt hiszed, nyilatkozni fog, ha nem batoritod?

van! . . . A mi a karrikatúrát illeti egészen felbörtölt ön, megfogom csinálni . . . Adieu!

Egy hét mulva az szivargót ki a Vigszínház kulisszá mögül -- a hol a Niobe próbai folytak, -- hogy a Lipót-körtől s'inhaznak legközelebbi nagy szenzációja egy brilláns Jaszai-karrikatúra lesz. Még Gál Gyula, a színház legkritikusabb színcse is, mikor megkérdeztem tőle az »Othon«-ban: -- Csakugyan jó lesz a Lányz Ika Jaszai utánzata? azt felelte: -- No hát, olyat még nem láttott!

Ezek után képzelhetik, hogy milyen kíváncsisággal mentem el a Niobe bemutatójára. És velem együtt ezerkilencszázhatvankilenc ember. Mert velem együtt ennyi fér el a Vigszínház tágas nézőterén.

A mi azonban engem illet, olyan lazasan türelmetlen voltam a Jaszai-karrikatúrára, hogy nem tudtam bevárni a függöny felgördültét, hanem még az előadás megkezdése előtt felrohantam Lányz Ika öltözőjébe: -- Azt hallom, hogy a karrikatúrája fenomenális! -- Mondják . . . De azért nem fogja latni! -- Ohó! Még sikerült egy jegyet kerítenem . . . -- Mégsem fogja latni, mert -- nem csinálom. -- Nem csinálja? -- Nem! Lebeszéltek róla és rám is ijesztettek. -- Mivel? -- Tudja, a -- nemzeti kegyelet! . . . Hija a kalap, meg a gyufaváró!

Pompásan mulattam a bohózatot. Annit kacagtam rajta, a mennyit az ember tíz német színdarabon -- a sít is mikor vége volt az előadásnak, azt gondoltam magamban:

Lehet hogy mégis igazuk volt azoknak, a kik Lányz Ikat a Jaszai-karrikatúráról lebeszéltek! Ki tudja, vajjon a siker ilyen fényes lett volna-e? . . . Valahányszor a színházból jövök, mindig kedves passzióm azokat a megjegyzéseket hallgatom, a melyeket a színházból hazatérülő közönség a darabra meg a szereplőkre el-ejelet.

Ezen az estén is egyeket hallottam: Egy prémes bundjátúr: No hát, ez a Jaszai-utánzat egyszerűen nagyszerű volt! Egy prémes bundjátúr hölgy: Ez a Lányz Ika. Ki hitte volna, hogy ilyen Jaszai Mari tud lenni!

Egy monoklis fiatal ember: Á mai estétől beiratkozom a Lányz Ika rabszolgái közé. Igazi Jaszai volt wie sie leibt und lebt!

Egy úr a karzatról: Ez aztán megérte a harmincz vasat! Lányzát is láttam, meg a tetejébe Jaszait is!

Egy bakfis: Ugy-e mama, a kit a Lányz utánzott, az a Jaszai volt?

A nagy tanulságot pedig, a mely ebből következik, vonjak le önkök. Én sietek vacsorázni.

Márkus József.

-- De hát hogyan bátorítsam? -- Állj elé. Így! S mondj neki ezt: édes Béla -- no, halod, a nevé szép! -- édes Béla, én szeretem magat. Majd meg látjuk, mit felel.

-- De Alice! -- Pankotay Zoltán ezredes leánya ezt mindig bátran megmondhatja Radnóthy Bélának.

Felenni akar épen e furcsa kijelentésre, a mikor az inas belépett az ajtón s »Nagyságos Radnóthy Béla urat« jelentette be.

-- Fogadd el drágám! Fogadd el! Én azonnal magatokra hagylak. Bocssássa be szolt az inasnak.

S átölelte barátját, megcsókolta hevesen, indulatosan, mintha ő lenne belé szerelmes.

-- Csak bátran szívem. Rohammal kell bevenni a sáncot, mint apa mondja. Ha te ki nem rukkolsz, elmondom neki holnap én . . .

A következő pillanatban bent volt a kis szalóiban Radnóthy Béla s Alice, a mint udvariatlanság nélkül tehetné, siettek magukra hagyni őket.

-- Pa szívem! Csak bátran! Pardon édes Radnóthy, hogy elmegyek; Irénnek igen komoly beszélni valója van magával . . . Pa szívem . . .

És elment.

-- Nekem is komoly beszélni valom van magával -- szolt Radnóthy, amint magukra maradtak. De tartok attól Alice szavai után, hogy megnehezített rám tegnap megfélekedésemet. Mondja, nehezelt rám?

-- Miért nehezeltél?

-- Amért erősebben öleltem magamhoz, semmint szükséges lett volna. De bocssáson meg nekem, ha kitört belőlem az önámam előtt is annyira és oly

Előfizetési felhívás!

Tisztelettel kérjük azon t. előfizetőket, kiknek előfizetéseik e hó végével lejár, sziveskedjenek ez hanyban mielőbb intézkedni.

Azon t. előfizetőinket, kik előfizetéseikkel hátraí ékban vannak, ezuttal is tisztelettel kérjük, hogy isátralekukat kiadóhivatalunkba mielőbb eljuttatni rzíveskedjenek.

A »Felvidéki Híradó« előfizetési ára:

Table with 2 columns: Egész évre, Fél évre. Values: 4 frt, 2.

A »Felvidéki Híradó« kiadóhivatala.

HIREINK.

Tisztelegés. A turóc-szent-mártoni állami iskolák tanfolyótele folyó hó 21-én tisztelegte Berecz Gyula kir. tanfelügyelővel. Turóc varmegye kir. tanfelügyelőjévé történt kinevezetése alkalmából. A tanfolyótele nevében Boldis Ignác igazgató mondotta az üdvözöl beszédet, mire az új tanfelügyelő va aszolta, biztosította a tarsad lmi és közművelődési tekintetben szép sikereket kivívott testületét, hogy miködészt legjobb akarata s buzgalmaival fogja a jövőben támogatni.

Körházi bal. A turócmezei körház javára -- mint értesültünk, -- a régi szokásos híven, az 1897. év január havában bal fog rendeztetni. A balban részt venni öhrítők már most bátran hozza láthatnak a készülődéshez.

Karácsonyfa-ünnepély. Szép ünnepély folyt le e hó 23-án az állami iskolák tornacsarnokában. Ekkor ünnepelték az állami óvoda kicsinyei a kis Jézuska születését. A turócói jótékony nőegylet állította fel a karácsonyfa s a rajta levő aranydíón, aranyalmán stb. kivül mindgyik kis gyermek kapott egy-egy babát, játékdarabot és cukorkákat. Természetesen a kicsinyeknek ki kellett érdemelniök az anyuka-hozta ajándékokat. J szoltak tehát előzőleg, énekeltek s szavaltak szépen. Balszanka Aranka óvónő-kisasszony kedvesen s szakavatott jártassággal vezette a kicsinyek előadását. Buzgósága elismeréséül, a szülők adományából begyűlt öszzegezen vasatrol szép aranykarpereccel tüntette ki a fiatal övönőt, a nőegylet elnöke, Fekete Miklósné úrnő ö nagysága. Az ünnepélyen a közönség szép számmal jelent meg.

F. M. K. E. naptára. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek 1897. évre gazdag tartalommal öszállított naptára kapható 30 krért. Boldis Ignác turócmezei ügyvivő alelnökünk, Fehér János választmányi pénztárosnál és Moskóczy Ferencnél kövnykerve: kedésében.

Képviseelő-jelölés. Csacán f. hó 23-án népes értekezletet tartott a csacai kerület szabadalvó partja, melyen Lányz Leó lemondása folytán a part egyhangúlag és nagy lelkesedéssel Ráth Péter királyi tanácsost, a kassa-oderbügy vasút vezér igazgatóját kiáltotta ki képviselő-jelöljéül.

Karácsonyi szünet. A helybeli állami iskolák tanulói 23-án kapták meg a karácsonyi szünetét, mely bezárólag január 3-ig tart. A tanulók nagy része hazatért a szülői házhoz, hogy az ünnepek legszebbiket a szülők körében öltthesse.

sokáig rejtegetett szenvedély; erőt vett rajtam az indulat, mely -- tán későn -- eltöltötte egész váloamat . . . Édes Irén! Meghallgatja-e, a mi szívből ajkamaratolul?

Megfogta a leánya kezét, melyet az édes odaadással engedett át.

Lássá Irén, tudom én azt, hogy nekem, az idős férfúnak nem volna szabad magával, a gyermekieanyival így beszélnem; de, ha igaz az, amit sejtendem olyan boldogság, hogy nem vagyok közönyös előtte, kérhetem arra, hogy bízzék bennem, mert szívem egyetlen igaz szerelmével szeretem. Szeretem öszintén, odaadással és kérve-kérem, ha rá tudja szólni magat arra, hogy öde szépségét, ifjúságot nekem aldozza, legyen enyémmé, legyen nőmmé s én biztosítom arról, hogy nálamnál boldogabbá senki nem teszi.

Valljuk be öszintén, nem volt biz ez olyan tetszva vallomás, mint amilyenell egy 20--25 éves ifjú íjuzsava-játszik. De igaz volt és Radnothy Bela ajkaról hallva -- Pankotay Irénnek épen elég volt.

Ismét átfutott rajta az az »édes melegség«, ismét »szélsibbadd a szíves«, »elalált a lekke« es odaborult -- mint tegnap -- arra a széris kebeleire és önfeledt lazzal suttogta:

Szeretem édes Béla! Szeretem! . . . Épen úgy amint Alice előirta.

És majd a fővárosi lipok vasárnapi számban olvashatják a Felvidéki Híradó t. olvasói hogy:

»Radnothy Béla földiörökös, az ismert sportsmann eljegyezte Pankotay Zoltán cs. és kir. huszárezredes bajos leányát: Irént.«

Szállóy szájviz. Sok mindenféle visszaélés történik a szájjvizekkel. Kiki dicséreti hirdeti, a magáét. Ezzel a reklám-hajhászatnál szemben mi egyszerűen csak rá akarjuk terelni t. olvasóink figyelmét Friedmann Mr. ruttkai gyógyszerész szállói szájjvizére, mely itt nálunk készül s kellemes hatására nézve -- hosszabb használat után mondhatjuk -- felelülmülja a nagy reklámmal hirdettet drága szájjvizeket.

Bücsü-bankett. Zólyom varmegye közönsége e hó 29-én bücsü-bankettet rendez tavozó főispánja és alispánja tiszteletére. Megelőzőleg közgyűlés lesz a varmegyeházán, mely után a büc-izók az egyes küldöttségeket fogadják.

Főgimnázium Zsolnán. Csáka Károly a zsolnai kir. algimnázium igazgatója folyó hó 20-ára értekezletet hívott egybe, melynek célja volt a vezetése alatti algimnáziumnak főgimnáziummá leendő átalakítása tárgyában, az érdekeltségnek megalakítása.

A legértékesebb ajándékot, a mit egy hírlap nyújthat, kétségekívül a Magyar Ujság adja az előfizetőinek. Ez az elevenen szerkesztett, mindig friss, mindig érdekes fővárosi lap havonként egy költöd regényt ad minden előfizetőjének, meg annak is, a ki csupán egy hónapra fizet elő. A ki tehát egy éven at előfizetője a Magyar Ujságnak, melynek főszerkesztője dr. Fenyessy Ferenc örsz. képviselő, az egy egész kis könyvtárhoz, tizenkét díszes kiállításu regény-kötet-höz jut teljesen ingyen. Valóban többit nyujtani: mint egy élenk érdekes napilapot és tizenkét kötet regényt azért ez olcsó előfizetési árat, merő lehetetlenség S tudnivaló, hogy a Magyar Ujság mindamellelt olcsóbb bármely más fővárosi lapnál, mert egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy hónapra 1 frt. Egyes számanak a rá vidékén 5 kr. A januári új előfizetési negyed alkalmából a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe a Magyar Ujságot, melynek kiadóhivatala Budapesen, a varmegyeház-utca 15. szám alatt van. A lap kiadóhivatala mutatványszámokkal szivesen szolgál.

Irodalom.

Az újságolvasó közönség figyelmébe! Gazdag tartalommal, nagy terjedelművel fogva a legelőszöb magyar lap az EGYETÉRTESS a mely az új évvel immar 31-ik évfolyamába lép. Ez a művelt magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrasokoll szarmazó értesüléseinek gyorsasága, alaposasága es sokasága, rovatainak változatosasága, kitűnőessége es a különböző olvasmányok gazdag tartalhaa tettek az »Egyetértés«-t népszerűvé. Az örszággyűlést tárgyalásokoll váimennyi lap között a legreszteltesebb es a mellett tárgyalások hű tudóstást egyedül az »Egyetértés« közöl. Gazdasági rovatát elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedés s gazdalközönség nem szorult többit idegen nyelvé lapra, mert az »Egyetértés« kereskedelmi s tözsdéi tudósításainak böszegével s alaposaságával ma már nem versenyhezett más lap. A kereskedő, az iparos s a mezogazda megtalálja mindazt az »Egyetértés«-ben, amire szüksége van. Valtozatossan szerkesztett tarcajában anyagi regényolvasmányt ad, mint egy lap sem. Hat-nyolc regényt közzöl évenként, ugy, hogy egy év alatt 25--30 kötetnyi regényt, reszint érdektű, reszint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarsággal fordításban kapnak az »Egyetértés« olvasói. Van nagy kulon rovata: az irodalmi, tanügyi, mezogazdasági es egészségügyi, melyek vasarnapokent a legvaltozatosabb tartalommal jelennek meg. Rendesen közöl párisi divatútdostásokat s minden nap legalább egy önaló tarcat -- a regényen kivül. A ki olvasni valót keres es a világ folyásáról gyorsan es hitelesen akar értesülni, fizessen elő az »Egyetértés«-re. Az előfizetési pénzek az »Egyetértés« kiadóhivatalába küldendők. Kiadóhivatal: Budapest, IV. ker. Papnövelde-utca 8., mely szivesen küld ingyenes mutatványszámot.

Nyiltér.

(Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerk.)

Fouliard-selyemét 60 król 3 frt 35 krig méte-renként -- japáni, chinái, s. a. t. a legújabb mintázzaltal és színekben, új m. fekete, fehér és színes, Henneberg selyemét 35 król 14 frt 65 krig métereinként sima, csikos, kockázott mintázott, damasztos s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben és 2000 szin t mintázzaltal s. a. t.) a megrendelt úr postáber és vaimmentesen a házhoz szállítva mintakét postafordultával küld: Henneberg G. (os. k. udvarszállító) selyemgyára Zürichben. Svajcha címzett levelekre 10 krós es levelezőlaponkra 5 krós bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven ír megrendelések pontosan elintéztetnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp. Ezen hírnöves hásziser ellentáll az idő mognróbbánsának, mert már többit mint 27 év óta megbizható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmazatik köszvényell, ösznag, tagzsagattasnál és meghűlésknél és az orvosok által bedörzsölésökre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment önevozes alatt, nem titkos szor, hanem igazi népszerű hásziser, melynek egy háztartásban sem kelloho hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. övegökentli árban majdnem minden gyógyszerüzárban készletben van; fővártár: Török József gyógyszerüzárban Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert többit kisebbbörököt üntáztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes övegét »Horgony« védjégek és Richter örszággyűlés nélkűl mint nem valódi átutassa vizsgálta. RICHTER F. AD. és Irtára, cs. és kir. udvari szállók, RUDOLSTADT.

Karácsonyi ajándékul a „PESTI HIRLAP“ nagy képes Naptára.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Példányszám 50 és 60 ezer közt.

Mutatványszámok ingyen.

Munkatársak:

Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Dr. Kenedi Géza felelős szerkesztő, Beksics Gusztáv, Balogh Pál, Borostyáni Nándor, Tóth Béla, Ágai Adolf (Porzó), Kozma Andor (Koboz), Murai Károly, Kóbor Tamás, Gerő Ödön, Szabó Endre, Kálnay László, Dr. Vázsonyi Vilmos.

Előfizetési díj:

csak

együtt a

PESTI HIRLAP

PÁRISI DIVAT-tal

Egész évre	—	—	—	—	14.—	Egész évre	—	—	—	—	18.—
Fél évre	—	—	—	—	7.—	Fél évre	—	—	—	—	9.—
Negyed évre	—	—	—	—	3:50	Negyed évre	—	—	—	—	4:50

Minden hóbar jegyzéknapló.

Kiadóhivatal: Budapest, váci-körut 78. szám.

Báli, menyasszonyi öltözetek.

Egyszerű öltözetek párisi ízléssel.

MUTATVÁNYSZÁM INGYEN.

PÁRISI DIVAT

Megjelenik hetenkint egyszer.

Szines élő modellek után készült fény-nyomatu képekkel, szabásrajzok, kézimunkák, illusztrált regények stb.

Takarékosság izlés mellett.

Kimerítő magyarázat.

LEGSZEBB ÉS LEGOLCSÓBB MAGYAR DIVATLAP.

Előfizetési díj:

csak

együtt a

Párisi Divat

Pesti Hirlap-pal

Egész évre	—	—	—	—	8.—	Egész évre	—	—	—	—	18.—
Fél évre	—	—	—	—	4.—	Fél évre	—	—	—	—	9.—
Negyed évre	—	—	—	—	2.—	Negyed évre	—	—	—	—	4:50

Kiadóhivatal: Budapest, váci-körut 78. szám.